

M. MESTER KATALIN

**GÁRDONYI GÉZA „FEL, NAGY ÖRÖMRE...” CÍMŰ KARÁCSONYI
ÉNEKÉNEK SZÖVEGVÁLTOZATAI**

Kivonat

Gárdonyi Géza néptanító devecseri tanítóskodása idején írta a Fel, nagy örömré... című karácsonyi katolikus éneket, mely népénekké válva sokféle változatban él máig. Ebben az írásban egy közeli (tüskevári) változat szövegét adjuk közre, és bemutatunk további variánsokat is.

Kulcsszavak: Gárdonyi Géza, Fel, nagy örömré..., katolikus népének, szövegvariáns

A 18 éves segédtanító, Ziegler Géza tanulmányait befejezve 1881–1882 között Karádon tanítóskodott, s utána került 1882. szeptember 5-től 1883. december 26-ig, nem egészen másfél évig a jelenleg Veszprém megyei Devecserbe. A fiatal, kopott ruhás néptanítót mindkét helyen a szegénység, a lenézés fogadta. 1882. október 4-én ezt írta naplójába: „Haragszik rám tán az Isten is [...]. Ifjú vagyok, s már is vannak perceim, melyben megutálom a világot... Mai világban csak az Én az úr, ennek a rabja mindenki. [...] Ezért áldozza fel a barátságot, embertársai érdekeit mindenki.” Keserveit feledni gyakran elővette hegedűjét, s kitartóan gyakorolt, kedvvel játszott rajta, hiszen magas szintű zeneelméleti tudásra, még a zeneszerzési ismeretekre is szert tett a tanítóképzésben. A segédtanítónak a hangszer volt az egyetlen vigasza a keservek között. Karádon fűtött szobája sem volt, éjjelente a még langyos tanterembe húzódott melegedni, hegedülni. Devecserben jobb lakhatási körülmények közé került a cseréptetővel fedett iskolaépületbe. A padlózattal ellátott osztályterem nem udvarra, hanem a folyosóra nyíltak. A fiatal tanító hangszertudását ott is sok gyakorlással gyarapította. Fel-eleveníti az egri tanítóképzős hegedűtanulmányait, ahol nem kisebb ember, mint Zsasskovszky Ferenc „világi, főegyházi aranyérmes karnagy” tanította. A Zsasskovszky testvérek, Ferenc és Endre a kor egyházzenejének, a kántortanító-képzésnek meghatározó személyiségei voltak. Felmenőik három nemzedéken át kántortanítóként működtek. Nem csoda, hogy a magyar egyházzenebe a Zsasskovszky énektárral (Eger, 1855) örök időkre beírták a nevüket. Több kedvelt karácsonyi ének fűződik a nevükhöz: Az ige megtestesült Názáretben..., Dicsőség, mennyben az Istennek..., Pásztorok, pásztorok örvendezve... Mindezen egyházi énekeket Gárdonyi gyakran orgonálta szolgálati helyei templomában.

A vékonydongájú tanító szegénysége ellenére nem volt elveszett ember, mert nyomorúságát a sok zenélés mellett egészséges humorérzékkel, alkotói munkával, írással, festéssel oldotta fel. Alig telt el egy rövidke félév, az igazgató-főtanító mégis igen-igen megkedvelte a kopott ruhás, jól orgonáló, és remekül hegedülő, kiváló zenei érzékkel bíró fiatalembert. Tima, maga is kitűnő „orgonász” volt, aki énekeket, prelúdiumokat is szerzett, iparos-daloskört vezetett, sőt a hegedűhöz is értett. Ő ösztönözte Gárdonyit hegedűjátéka fejlesztésére, zeneszerzésre is. A tanító itt komponált egy gyermek halálára, vegyeskarra írt gyászéneket (ezt nem leljük sehol sem), s itt született meg a Fel, nagy örömré... című, máig népszerű karácsonyi ének. Devecser plébánosa ekkor Supka Márton, aki az iskolaszék elnöke is volt. Káplánja a zeneszerető, kitűnően fuvolázó Orbán Mihály.

A Somlóvidék című lap 1936. december 27-i számában dr. Diósy Géza kegyesrendi gimnáziumi tanár ezt írta: „Tima Lajos, ő mint kántor, jeles zongorista, a káplán pedig a flóta művésze lévén, lassanként összeemelegedtek a már akkor is kitűnően hegedülő Gárdonyival. [...] [E]gyházzenei énekek szerzésére buzdították. Először egy temetési éneket szerzett gyermekkarra, majd 1882 karácsonykor az éjféli misén kedves hangú szerzeménnyel köszöntötte az isteni Kisdedet: Fel nagy örömré, ma született, Aki után a föld epedett.” Ez a cikkészlet az egyik bizonyítékunk arra, hogy Gárdonyi (akkor még Ziegler Géza) devecseri működése alatt született a karácsonyi ének.

Fel nagy örömré ma született

Szöveg, dallam: Gárdonyi Géza

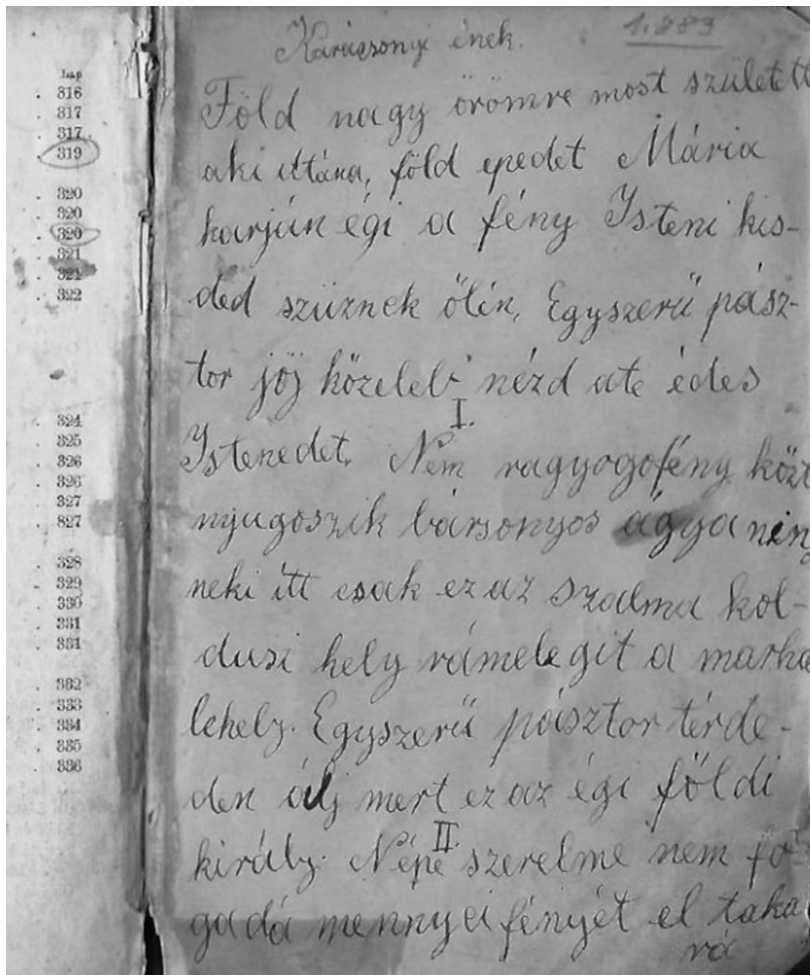
INTONÁCIÓ

1. Fel nagy örömré, ma született. Aki után a föld epedett. Máriának a leány.

2. Nem ragyogó fény közt nyugoszik. Bár so nyos ágya nincs neki itt. Csak ez a szalmaköfal hely.

7. Is tetni kisdéd szán nek ö len. Egy-sze-rű pász-tor jőjj köze-lebb. Nézd a te édes Is-tene-det.

Rá me-le-get a mar-ha le-hel. Egy-sze-rű pász-tor, tér-de-den állj. Mert ez az é-gi, s földi király!

A túskevári Szabó Máttyás imakönyvében lejegyzett Gárdonyi-szerzemény szövege

Van egy másik helytörténeti tény is, igen figyelemre méltó adalék a karácsonyi ének helyi keletkezéséről. A Devecstől kb. 10 km-re fekvő túskevári, néhai Szabó Máttyás (született az 1800-as évek derekán) vallását gyakorló, katolikus atyafi Ájtatossági Kalauz című imakönyvének (Házy Alajos túskevári plébános munkája, kiadva: Pest, 1871) belső lapjain kézírással, tintaceruzás bejegyzéssel, 1883-as évszámmal, ott áll az ének római számmal megjelölt öt versszaka, az alábbi kezdősorral: „Föld, nagy örömré, most született...”, s még folytatódik, kissé más szöveggel, mint ahogy napjainkban énekeljük. Meg-

jegyzendő, hogy Szabó Mátyás volt a kocsisa a papnak, aki vitte a plébánost helyről helyre, misézni vasárnaponként és temetni a filiákban is.

Az ének első sora a „Föld” minden lakóját szólítja imára, jelezvén, hogy „most” született a kised, a Megváltó. A fülbemászó dallamú, indulóra emlékeztető, pergő ritmusú karácsonyi ének szájhagyomány útján és a jó kántorok révén hamar elterjedt a környéken, majd az egész országban.

Az imakönyvet mint bizonyítékot a Vöröstón is (kántor)tanítóskodó Molnár László (1928. Nagyvázsony – 2010. Veszprém), Szabó Mátyás egyik unokája őrizte meg. Elhunytá óta özvegy felesége, a Veszprémben élő Kasza Etelka nyugalmazott középiskolai tanár birtokában van a dokumentum, a jelzett Ájttatossági Kalauz.

1882 karácsonyán (éppen 140 éve lesz idén) az éjféle misén a devecseri római katolikus templomban hangzott el először gyermekkórussal énekelve Gárdonyi Géza néptanító szerzeménye. Eredetileg az első sorban a „Föld, nagy örömré...” felszólítás szerepelt. Mintegy felszólítja a Föld, a bolygó lakóit az örömré, a Megváltó megszületése miatt. Az éneklés során nem kedvelik a mássalhangzó-torlódásokat, így a d mássalhangzó az idők során lemaradt, ám a vers ettől ugyanolyan értelmes, sőt talán még inkább mozgósító jellegű lett: Föld, nagy örömré → Föl, nagy örömré! A „most született” helyett „ma született” szerepelt. A dőlt betűvel szedett szöveg szótagszáma a tintaceruzás írás szerint nem felel meg a dallamnak. Valószínűleg az emlékezetből történő lejegyzés miatt néhol nem gördülékeny, illetve hibásan lejegyzetté vált a szöveg.

Föld, nagy örömré... , ahogy az imakönyvben szerepel 1883-as dátummal (zárójelben az eredeti és ma leggyakrabban énekelt változat):

Föld, nagy örömré, most született, (Fel nagy örömré, ma született)

Aki után a Föld epedett,
Mária karján égi a fény,
Isteni kisedd szűznek ölé,
Egyszerű pásztor jöjj közelebb,
Nézd a te édes Istenedet!

Nem ragyogó fény közt nyugoszik,
Bársonyos ágya nincs neki itt,
Csak ez a szalma, koldusi hely,
Rámelegít a marha lehely, (Rá meleget a marha lehel)
Egyszerű pásztor térdeden állj,
Mert ez az ég és földi király!
(Glória zeng Betlehem mezején,

Éjet elúzi mennyei fény;
 Angyali rendek hirdetik őt,
 Az egyedül szent Üdvözítőt.
 Egyszerű pásztor, arcra borulj,
 Lélekben éledj és megújulj!)
 Népe, szerelme nem fogadá,
 Mennyei fényét eltakará,
Mária, József, tiszta szíve volt,
Egyedül legfőbb öröme
 Egyszerű pásztor, porba borulj,
 Rád az áldásnak harmata hull!

Emberi testbe szállt le ugyan,
Mégis öröktől fogva vagyon,
 Ő szövi életünk fonalát,
 Ő töri szét a bűn rabigát,
 Egyszerű pásztor, bölcs te valál,
 Mert hitet, üdvöt, nála talál(sz).

Őt Jeruzsálem számkiveti,
 De születését ég jelöli,
 Angyali ének zengi körül,
 Őt, kinek ég és földi örül,
 Egyszerű pásztor mélyen imádd,
 Mennyei üdvöt, ez neked ad!

Keller Péter – Gárdonyi Géza dédunokája – jóváhagyásával az alábbiak szerint módosítottuk, igazítottuk ki az érintett (dőlt betűs) szövegrészeket megfelelő szótagszámra, hogy énekelhető legyen.

Íme, a módosított, javított szövegváltozat:

Föl(d), nagy öröme, most született,
 Aki után a Föld epedett,
 Mária karján égi a fény,
 Isteni kisdéd szűznek ölén,
 Egyszerű pásztor jöjj közelebb,
 Nézd a te édes Istenedet!

Nem ragyogó fény közt nyugoszik,
 Bársonyos ágya nincs neki itt,
 Csak ez a szalma, koldusi hely,
Rámelegít a marha lehel(y).
 Egyszerű pásztor térdeden állj,
 Mert ez az ég és földi király!

Népe, szerelme nem fogadá,
 Mennyei fényét eltakará,
Mária, József, csöpp gyermeke,
Egyedül nékik nagy öröme,
 Egyszerű pásztor, porba borulj,
 Rád az áldásnak harmata hull!

Emberi testbe szállt le közénk,
Mégis öröktül ad üde fényt,
 Ő szövi életünk fonalát,
 Ő töri szét a bűn rabigát,
 Egyszerű pásztor, bölcs te valál,
 Mert hitet, üdvöt, nála talál(sz).

Őt Jeruzsálem számkiveti,
 De születését ég jelöli,
 Angyali ének zengi körül,
 Őt, kinek ég és földi örül,
 Egyszerű pásztor mélyen imádd,
 Mennyei üdvöt, ez neked ad!

E sorok írója római katolikus lévén gyermekkorától hallotta, szívesen énekelte a hívekkel együtt karácsonykor a halimbai templom orgonájának hangjaira a Gárdonyi által szerzett éneket. A szerző neve ismert, köztudott volt a falusi, még a legegyszerűbb templomjáró emberek körében is. Országos ismertségét – vélhetően – maga Gárdonyi Géza újságírói, szakírói tevékenysége segítette elő azzal, hogy 1884-ben a saját szerkesztésében a Tanítóbarát című folyóirat mellékletében egy másik, kevésbé ismert karácsonyi énekével (Mely ragyogó fény...), szintén fiatalkori alkotásával közzétette. Így megismerhette az ország összes kántortanítója a fülbemászó dallamot, ami az ének szövegét is nagyban népszerűsítette. A karácsonyi éneket igen hamar megkedvelték, nemcsak a hívek, hanem mindenki, aki hallotta. Kis merészséggel nevezhetnénk a katolikus magyarság Stille Nachtjának, mert igen

szívesen énekelték a hívek még a templom falain kívül is a karácsonyfa árnyékában. A Gárdonyi-szerzemény szerepelt az 1937-ben kiadott Veszprém–Egyházmegye Ima- és Énekeskönyvben (Orgonakönyv) 80-as sorszám alatt, négy versszakkal. (Az énekeket orgonakísérettel ellátta: Gaal Sándor ny. igazgató-tanító, királydíjas karnagy – olvasható az orgonakönyv első lapján.) Az első két versszak megegyezik a fent jegyzett eredetivel, de a 3. és 4. már teljesen különbözik:

3. Ó ne remegjen Tőle szíved,
Hisz eme gyermek téged szeret,
Nem jött a földre büntetni azt,
Áldani kíván, s adni vigaszt.
Egyszerű pásztor nézd szemeit!
Bájos mosollyal, ím rád tekint.

4. Isteni Kisded! Íme, jövök,
S látva kegyelmed és örülök,
Térdreomolva lelkeim imád,
S zengek tenéked hála-danát.
Áldd meg ó Kisded életemet!
S hálaadásul vedd szívemet!

Egyértelműen látható ez esetben is, hogy teljes stílusváltás történt az első két versszak után. Nem folytatódik a képi leírás, a szemléletesség, a hideg istálló, az egyszerű környezet fotószerű bemutatása, hanem a szöveg áttér olyan „egyházi magaslatokba”, melynek célja a hódolat a Kisdednek. Az Istengyermeket jó érzékkel nem a büntető-haragvó istenképbe helyezi, hanem a szerető Istent vetíti a hívek elé: „ne remegjen Tőle szíved, szeret, nem büntetni jött...” Azt viszont fenntartja a névtelen szövegszerző, hogy „bűnösök vagyunk mind, kegyelemre szorulunk”, a hívő kegyelmet vár, remél a hit által, térdre omolva imádja a Kisdedet, akihez áldásért esd, hálaéneket, háladanát zeng. Jelképesen a szívét is odaadja.

A szentmiséken általában csak a karácsonyi ének első két versszaka hangzott el, de az öreg imakönyv ceruzás bejegyzése öt versszakot őriz. Érdemes belepillantani még a napjaink kántorai által használt, többféle orgonakönyvbe, énekeskönyvbe, hogy hogyan közlik a kedvelt Gárdonyi-szerzemény szövegét.

Dobszay László *A magyar népének* (2006) című énekeskönyvének 59. oldalán négy versszakot jegyeztek fel a Gárdonyi-szerzeményből. Az első két

versszak teljesen azonos a fenti Gárdonyi-szöveggel. Természetesen, itt már nem a „Föld, nagy öröme, most született...” szerepel, hanem csak a „Fel, nagy öröme, ma született...”, úgy, mint ahogy a túskevári ceruzás feljegyzésen túl, minden más énekeskönyvben írták. A második versszak negyedik sora: rámelegít a marha lehel(y) úgy módosult, mint ahogy évtizedek óta napjainkban énekeljük: rá meleget a marha lehel.

A 3., és 4. versszak, így hangzik Dobszay népénekében:

3. Jöjjetek ide, imádjátok,
Aki mindenkit megváltott,
Boruljatok le előtte,
Szívetek adjátok érette,
Egyszerű pásztor is leborult,
Előtte a földig lehajolt.

4. Glória Betlehem mezején,
Éjet elúzi mennyei fény,
Angyali rendek hirdetik őt,
Az egyedüli szent üdvözítőt,
Egyszerű pásztor arcra borulj,
Lélekben éledj és megújulj!

Míg az eredetinek tartott, túskevári, régi imakönyvben felfedezett szöveg 3., 4., 5. versszaka jórészt a tényeket közli (népe nem fogadá, Mária, József gyermeke, születése az ő örömük, emberi testbe szállt le közénk, őt Jeruzsálem számkivetí), addig Dobszaynál A magyar népének 3–4. versszaka inkább a hitbéli ájtatosságra szólítja, buzdítja a katolikus híveket: „Boruljatok le előtte, Szívetek adjátok érette.” Gárdonyi szövegszerkesztését viszont részben megtartotta, hisz a refrénekekben az imádásra való felszólítás ezen versszakokban is az „egyszerű pásztor”-hoz szól. A harmadik versszak minden igéje (imád, leborul, adja, lehajol) a mélységes, szívét adó hódolatot bizonyítja. A negyedik versszakban misztikusan magasba emeli a Kisded megszületését a versíró a következő szókapcsolatokkal: mennyei fény, angyali rendek, szent üdvözítő. A pergő dallamhoz igazodik az optimista, de kissé erőltetett végkicsengés: „Lélekben éledj és megújulj!”

Az Egyházzenei Füzetek I/15 I. sorozatában Dobszay László A magyar népének című kötetében ezt olvashatjuk: „A régi dallamok felújítása nem járt mindig együtt szövegeik elfogadásával. A reformátusok több érzékkel és tisztelettel nézve régi szöveghagyományukat, annak archaizmusát is tudomá-

sul vették. A katolikusoknál és evangélikusoknál a régi dallamok szövegeit gyakran átírják, vagy új (nemegyszer stílusosan szinte bántóan új) szöveggel cserélik föl.” Szinte egyértelmű, hogy Gárdonyi szerzeménye is emiatt módosult. Továbbá: „A szerkesztőket nyilvánvalóan zavarba ejti a választási lehetőségek gazdagsága, s úgy gondolják, annál értékesebb lesz a gyűjteményük, minél többféle anyagot foglalnak bele. Kétségtelen, hogy nagyon nehéz megtalálni az igazi kultúra lényegét adó egység, és a század tarka világát tükröző tarkaság között az egyensúlyt.” Az új népénekek-dallamok szerény csoportjáról a következőt írják: „a hozzájuk való viszony elvi megokolásra támaszkodik: a katolikus és református énektárak általában kizárták az élő szerzők műveit, mondván, hogy először azokat fogadja el a közösség, s egy bizonyos idő elteltével kapjanak helyet a hivatalos könyvekben.” De hogyan legyen, lehet az népszerű, amit nem terjesztünk, nem hallhatja, énekelheti a templomok hívő népe? Miként lehetne napjainkban is bármi, irodalmi mű, regény, vers vagy dallam úgy népszerű, ha nem hallható a média csatornáin, ha nem ér el széles népréteget? S lehet az „értéket” elhallgatni, s lehet az „értéktelen semmit” a magasba emelni a gyakori lejátszással, olcsó népszerűsítéssel. Persze más volt akkor a helyzet a mai technika hiányában, de mégis lehet némi párhuzamot vonni napjainkkal.

Gárdonyi karácsonyi éneke, a Fel, nagy öröme... 1932-ben nem is került a Harmat Artúr – Sík Sándor által szerkesztett Szent vagy Uram katolikus Énektárba (továbbiakban: SzVU). Erről Dobszay a következőket írja: „Gárdonyi Géza karácsonyi dala népszerűségét elsősorban bizonyára a szerző – regényeivel szerzett – ismertségének köszönheti. Meglehetősen magyartalan zenei tartalma miatt annak idején a SzVU-mozgalom tudatosan mellőzte”.

Óhatatlanul felvetődik néhány gondolat az utókor laikusán gondolkodó emberében. A fenti zenei szempontú indokláción túl nem játszott-e szerepet némi féltékenység az ének, valamint Gárdonyi népszerűségére? Hogy Gárdonyi nemcsak sikeres író, hanem képes fülbemászó, a nép széles rétegében kedvelt szent éneket írni, zenét szerezni? A Fel, nagy öröme... nem került be 1966-ban a Szent István Társulat által kiadott – igen közkedvelt, nagy példányszámban megjelenő „Hozsanna!” – Teljes kottás népénekeskönyvbe sem. Nem csoda, hiszen az énekeskönyv alcímében ez áll: „A Harmat – Sík »Szent vagy Uram« énektár összes énekével, kibővítve más régi és újabb magyar és gregorián dallamokkal.” Gárdonyi szerzeménye ezek ellenére fennmaradt, és azóta is sokféle szövegvariánsban él.

Barsi Ernő (Sály, 1920 – Győr, 2013) a győri tanítóképző főiskolai tanára, zenepedagógusa, hegedűművész, országosan elismert néprajzkutató figyelemre méltó, forrásanyagként is szolgáló tanulmányt írt Gárdonyi Géza, a muzsikáló

néptanító címmel (Barsi 1965). A tanulmányban Gárdonyi zenei képzettségét, tudatosságát elemzi. A Gárdonyi által a kottákba beírtak bizonyítják, hogy igényes hangszeres gyakorlatokat végzett. A Huber-iskolán kívül a Hermann-, Beriot-, Rieding-violinschulékat is végigjátssza, és kék ceruzás bejegyzéseket, aláhúzásokat tesz, írja Barsi Ernő bácsi saját kutatásai alapján.

Összefoglalás

A túskevári Szabó Mátyás imakönyvében feljegyzett szöveg, az imakönyv jobb felső sarkába beírt 1883-as évszám is mutatja a helyi, devecséri keletkezését, valamint a szöveg műves egyöntetősége, emelkedett szóhasználata, a megfogalmazásához szükséges bibliai ismeretek is képzett emberre utalnak. Ugyancsak bizonyítja a szövegszerkesztés tudatosságát az öt versszakon át visszatérő – tartalmilag, nyelvileg művészien fokozott – refrén. A Megváltó szerepének lényegi megjelenítései a tudatos, vallásos kántortanítóra, Ziegler (Gárdonyi) Gézára utalnak, mintsem a nép által költött (egyszerűbb szóhasználatú, kevésbé megkomponált) szövegre. A karácsonyi népszerűség mind a mai napig tart a római katolikus karácsonyi egyházzeneben, az egész országban, Devecser pedig féltve őrzi ezt a csodálatos szellemi-zenei örökséget egykori tanítójától, Gárdonyitól. Ennek alapján Devecserben szellemi örökségünknek tartjuk a Fel, nagy öröme... karácsonyi éneket, melyet a Települési Értéktár Bizottság felvett a helyi értéktárba. Javasoljuk továbbá, hogy kerüljön be majdan a megyein túl az országos értéktárba, a hungarikumok sorába is.

Szakirodalom

- Barsi Ernő 1965. Gárdonyi Géza a muzsikáló néptanító. *Embernevelés II.*
- Dobszay László 2006. *A magyar népének.* MTA – TKI – Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyesület Egyházzenei Kutatócsoportja, Magyar Egyházzenei Társaság.
- Föld, nagy öröme... – Egyházzenei-filológiai séta egy jól ismert karácsonyi ének körül. *Magyar Kurír* (katolikus hírportál) 2021. december 28. <https://www.magyarokurir.hu/hirek/fold-nagy-oromre-egyhazzenei-filologiai-seta-egy-jol-ismert-karacsonyi-enek-korul>
- M. Mester Katalin – Balázs Géza (2021) Fel, nagy öröme. Gárdonyi karácsonyi éneke. *E-NYÉK* <https://mnyknt.hu/2021/12/21/fel-nagy-oromre-gardonyi-karacsonyi-eneke/>
- M. Mester Katalin 2021. „Föld, nagy öröme, most született...” Gárdonyi Géza és a(z) egyházi) zene. In: *Veszprém megyei Honismereti Tanulmányok XXII.* Veszprém Megyei Honismereti Egyesület. Veszprém. 81–91.

Orgonakönyv a Veszprém – Egyházmegye Ima- és Énekeskönyvéhez (tartalmazza az SzVU Ima és énekeskönyvben nem található énekek orgonakiséretét). Az énekeket orgonakisérettel ellátta: Gaal Sándor ny. igazgató-tanító, királydíjas karnagy. A Veszprémi Egyházmegye Hatósága 282/1937. sz. engedélyével kiadja az Egyházmegyei Könyvnyomda, Könyv- és Papírkereskedés. Veszprém.

Volly István 1982. *Karácsonyi és Mária-énekek*. Szt. István Társulat, az Apostoli Szentszék Könyvkiadója. Budapest.

Köszönet Fux István volt devecseri diáknak, Ráckeresztúr iskolaigazgatójának, kántornak, aki rendelkezésemre bocsátotta a „*Fel nagy örömrre...*” különböző szövegváltozatait tartalmazó orgonakönyveket.

M. Mester Katalin
ny. tanító, közigazgatási szakember
helytörténet-kutató (Devecser)
E-mail: mester.kati77@gmail.com

Abstract

M. MESTER, KATALIN

VERSIONS OF GÁRDONYI GÉZA’S CHRISTMAS SONG ENTITLED *FEL, NAGY ÖRÖMRRE...*

The teacher Gárdonyi Géza wrote the Catholic Christmas carol *Fel, nagy örömrre* during his teaching in Devecser. It has become a folk song and lives on in many versions to this day. In this article the text of a local (Túskevár) version is published and other variants are presented as well.

Keywords: Géza Gárdonyi, *Fel, nagy örömrre...*, Catholic folk song, text variant